

# "Nizami rayonunun sosial-iqtisadi inkişafı: real vəziyyət və perspektivlər"



Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin xalqın təkidi tələbi ilə hakimiyətə qayışıdı ölçəmizdə siyasi sabitliyin yaranması ile yanaşı, iqtisadi inkişafın da əsasını qoydu. Məhz Ümummilli Liderimizin ölçəmizin inkişafı ilə bağlı həyata keçirdiyi siyaset, müvəmliliyi, konsepsiya müasir, müstəqil və qüdrətli Azərbaycanın yaranmasına təkan verdi. Öz növbəsində, Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam və inkişaf etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölçəmizin dünya miqyasında daha çox tanıldıması, o cümlədən, vətəndaşlarımızın sosial rifah halının da ha da yüksəldilməsi istiqamətində davamlı addımlar atılır. Məhz bunun neticesidir ki, bu gün Azərbaycanın hər bir gusəsində abadlıq-quruculuq işləri aparılır və bu işlər isə təkcə paytaxt Bakı ilə məhdudlaşdır, regionlarmızı da ehət edir. Vurğulamaq lazımdır ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla reallaşdırılan regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə Dövlət proqramları, həmçinin Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramlarının uğurla icrası paytaxtimizdə onun rayonlarında yüksək inkişafı şərtləndirib. Hər zaman sənaye potensialı ilə ön sıralarda yer alan Bakının Nizami rayonu da bu inkişafə öz töhfəsinə verir.

## Nizami rayonunun iqtisadi göstəriciləri idən-ilə artır

Rayonun iqtisadi göstəriciləri olduqca yüksəkdir. Bunu statistik rəqəmlər də təsdiqləyir. Daha daqiq desək, ölçəmizdə aparılan uğurlu sosial-iqtisadi siyaset nəticəsində Nizami rayonunun da hərtərəfli inkişafı üçün böyük işlər görülür və bu işlər hazırda da uğurla davam etdirilir. Belə ki, bu gündəkən rayonda fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 347 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilib ki, bu da ötən illə müqayisədə 5,1 faiz çoxdur. İstehsal olunmuş məhsulun 24,8 faizi qeyri-dövlət sektoruna aiddir. Sənayenin dövlət sektorunda 261 milyon manatlıq və ya ümumi istehsalın 75,2 faizi qədər məhsul istehsal edilib və xidmetlər göstərilir. Müəssisələr tərəfindən bazar münasibətlərinin düzgün qurulması nəticəsində istehlakçılarla 365 milyon manat dəyərində məhsul göndərilir. Eyni zamanda, rayonda iqtisadiyyatın və sosial sahələrin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələri hesabına əsas kapitala 163 milyon manat həcmində investisiya yönəldilib.

## Son 12 il arzında rayonda 28109 yeni iş yeri açılıb

Qeyd etmək yerine düşər ki, son 10 ay ərzində Nizami rayonunda 1847 yeni iş yeri açılıb ki, ondan 307-si yenidir, 210-u mövcud müəssisə və təşkilatlara, 1330-u isə fiziki şəxslərə aiddir. Ümumilikdə isə 2003-cü ildən bu güne kimi rayonda 28012-si daimi iş yeri olmaqla 28109 yeni iş yeri açılıb. Həmçinin, orta aylıq əmək haqqı ötən illə mü-

gəyisədə təxminən 8 faiz artaraq 529 manat təşkil edib.

## Gənclərə dövlət qayğısı, təhsilin və sahiyyənin inkişafı yüksək saviyəyadadır

Nizami rayonunda gənclərə, təhsil və sahiyyə sahəsinə olan xüsusi diqqət sayesində sosial sektor da əhəmiyyətli dəyişikliklər de baş verib. Bunu əlbəttə ki, təhsil və sahiyyə sektorunda əldə edilən nailiyətlərdən de görəmək mümkündür. Belə ki, 2014/2015-ci tədris ilində rayonun orta ümumtəhsil məktəblərinin bitirmiş 2061 şagirddən 1882 nəfəri ali məktəblərə sənəd verib və Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komisiyasının verdiyi resmi məlumatata görə, sənəd verənlərin 1190 nəfəri, yəni 63,2 faizi tələbə adını qazanıb. Halbuki bu rəqəm ötən il 66,1% təşkil etmişdi. Eyni zamanda, rayon



üzrə 1 nəfər 700 bal, 94 mezun isə 600-dən yuxarı bal toplayıb, onlardan da 26 nəfəri 650 baldan yüksək netice göstərib. Xüsusi də, qeyd edilmişəlidir ki, Nizami rayon məktəblərinin bitirən 7 nəfər Prezident təqədümüne layiq görürlər. Bunlardan əlavə, Prezident İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən Azərbaycan təhsilinin inkişafında xidmətlərinə görə rayonun 2 nəfər təhsil işçisi "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub.

Təhsil sahəsinin uğurları rayon şagirdlərinin respublika və beynəlxalq bılık yarışlarında da parlaq nailiyətlərdən özünü bürüze verir. Belə ki, Kimya-biologiya liseyinin XI sinif şagirdi Namazov Nadir Mehdi oğlu Bakı şəhərində kimya fənni üzrə keçirilmiş 47-ci beynəlxalq olimpiadada II turda II yere çıxıb, "İstək" liseyinin XI sinif şagirdi Aliyev Tural İlqam oğlu Cin və Hindistanda fizika fənni üzrə, VIII sinif şagirdi Abbaslı Anar Yusif oğlu Serbiyada riyaziyyat fənni üzrə, VIII sinif şagirdi - Balayev Nicat Nəzir oğlu və Əlizadə Fərid Fuad oğlu isə Ruminiyada informatika fənni üzrə keçirilmiş olimpiadalarla III yerləri tutaraq Bürunc medal qazanıblar.

Rayonun təhsil, sahiyyə və mədəniyyət müəssisələrinin əsaslı təmiri, yenidən qurulması və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirməsi istiqamətində da müvafiq işlər görülüb, 103 №-li uşaq bağçası

əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verilib. Həmçinin, bu gün "2014-2016-ci illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"na əsasən 12 №-li tam orta məktəbdə 200 yərlik, 32 №-li tam orta məktəbdə 640 yərlik və 238 №-li tam orta məktəbdə 320 yərlik əlavə korpusların tikintisi davam etdirilir, Bakı Texniki Kollecin və Kimya-biologiya temayüllü respublika liseyinin isə əsaslı təmiri və yenidənqurulması başa çatdırılıb. Bundan əlavə, Heydər Əliyev Fonduñun "Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proq-



hərlənmələrinin qarşısının alınması və ləğv edilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir.

## Rayon ərazisində əhalinin rahat yaşamını təmin etmək asas prioritetdir

Rayonun xidmet və təsərrüfat idarələri tərəfindən tabeçiliklərində olan ayrı-ayrı təsərrüatlarda da müüm hüm işlər heyata keçirilir. Məsələn, rayon istilik təsərrüfatı 33 qazançanaya və 1 istilik məntəqəsindən xidmət göstərir və bu gün 530 binadan 430-a yaxın binaya istilik verilir.

Rayon Qaz İstismar sahəsi istehlakçıları qazla təmin etmək üçün 188,1 min p/m qaz kəmərindən xidmət göstərir və bu kəmərlərdən 62,7 min p/m orta təzyiqli, 125,4 min p/m isə aşağı təzyiqlidir. Rayon qaz xətleri üzərində ümumilikdə 231 ədəd qaz tənzimleyicisi mövcuddur. Nizami Qaz İstismar sahəsi ümumilikdə 53145 abonentə, o cümlədən 52367-si əhali, 778-i qeyri əhali abonentinə xidmət göstərir.

Elektrik enerjisi təsərrüfatı üzrə rayonun elektrik təchizatını yaxşılaşdırmaq üçün B.Çobanzadə küçə-



sində Y/st "8 km" - PQ 7 N 2 xəttinə 1 ədəd KRUN quraşdırılıb, PQ 7 N 1 və N 2 hava xəttinin 700 metri, Babək prospektində 850 metr hava xətti yeraltı kabel xətti ilə əvəz edilib və 2 ədəd KRUN quraşdırılıb. "Koroğlu" Y/st-na 35kV-luq 2x1250 metr kabel xətti çəkilib, M.Əliyev küçəsində 1380 metr hava xətti ye-



raltı kabel xətti ilə əvəz edilib, "Sərin" otel restoranına gedən "8 km" yarımstansiyadən M.Əliyev küçəsi boyunca 10kV-luq 500 metr hava xətti ləğv edilib, 9 TM-də tam cari təmir-təftiş işləri aparılıb. Bundan əlavə "Atletlər kəndi"ni elektrik enerji ilə təchiz etmək məqsədilə 2x110 metr, "Fontanlar" parkına 2x1450 metr, Heydər Əliyev pros-

"Nizami Rayon İcra Hakimiyəti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun birgə keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün"

pektində yeni tikilmiş stadionun etrafındaki küçələrin işıqlandırılması məqsədilə 1150 metr kabel xətti çəkilib. Əhali sektorunda isə 55872 abonentə xidmət göstərilib ki, onlardan 55078 (98,6%) abonentə saygac quraşdırılıb.

Su təchizatı və kanalizasiya xidməti ilə bağlı rayon Sukanlı Departamenti tərəfindən isə ayrı-ayrı ünvanlarda müxtəlif diametrlə 2018 p/m su borusu, 23 ədəd siyirtmə, 196 ədəd nasos, 68 ədəd elektrik mühərriki dəyişdirilib, 446 p/m kanalizasiya borusu təmir olunub, 60 ədəd lyuk asfalt səviyəsinə qaldırılıb. Su təsərrüfatı üzrə 52342 abonentə xidmət göstərilib, onlardan 42530 (81,3%) abonentə saygac quraşdırılıb. Tender təşkilatları tərəfindən 16000 p/m mövcud məhəllə-daxili su boruları yenisi ilə əvəzlenib və hazırda işlər davam etdirilir.

Rayon Lift təsərrüfatı üzrə 22 ədəd 3,5 kv-luq elektrik mühərriki, 28 ədəd 380/110 Kv-luq transformator, 28 ədəd 0,18 Kv-luq elektrik mühərriki, 10 ədəd eylem dəlağı, 6 ədəd əsas şķif təmir edilib, 2415 metr müxtəlif diametrlə buraz yenisi ilə əvəz edilib.

Kommunal mənzil fondunun istismar keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, onun qorunub saxlanılması məqsədilə 13140 m2 şüşeli ruberoid, 2905 m2 şifer dam örtüyü təmir edilib, 370 p/m su xətti, 1191 p/m kanalizasiya xətti, 1087 p/m yağış su boruları dəyişdirilib, ümumi istifadə yerlərinin sınmış 666 m2 şüşesi yenisi ilə əvəz edilib, 286 ədəd mövcud giriş qapıları, 97 ədəd pəncərə təmir olunub, 997 p/m tüstü bacası və ventilyasiya kanalları təmizlənib, 54 ədəd divar sobası təmir olunub, xidməti binalarda uzun müddət istismarda olan bəzi liftlərin ümumi şkafdan maşın şobəsinə gedən elektrik naqılıların 949 p/m-i yenisi ilə əvəz olunub, rayon ərazisində 320 ədəd kiçik tutumlu urna quraşdırılıb. Güclü külek səbəbindən aşmış 240 ədəd ağac doğranaraq ərazidən daşınır və hazırda ağacların budanması, qurmuş ağacların kəsilməsi işləri davam etdirilir. O cümlədən 1250 ədəd müxtəlif növ ağac ekilib. Eyni zamanda, rayonda böyük asfaltlama, parksalma işləri həyata keçirilir.

## Həlliini gözləyən müəyyən problemlər də aradan qaldırılacaq

Əlbəttə ki, görülən bütün işlərlə yanaşı hələ də müəyyən problemlər qalmışdır. Təbii olaraq, bu problemlər müxtəlif sahələrə aid olduğundan onların həlli müəyyən müdədət ərzində baş tutacaqdır. Məsələn, hələ də istilik almanın 110-dan artıq binanın istilik sisteminin bərpası, ayrı-ayrı ünvanlarda müxtəlif diametrlə kanalizasiya xətlerinin dəyişdirilməsi, "Təbriz" kinoteatrının qarşısındakı parkın təmiri, Q.Qarayev prospektinin yenidən qurulması, çoxmənzilli yaşayış binalarının lift təsərrüfatının yenilənməsi, dam örtüyünün təmir edilməsi, yağış na-valçalarının dəyişdirilməsi, həyətərin abadlaşdırılması, təhsil, sahiyyə, mədəniyyət və idman sahələri üzrə 6 orta məktəbin, 1 kollecin, 1 peşə liseyinin, 2 uşaq bağçasının, 2 sahiyyə müəssisəsinin, 1 məktəbdən-kənar təribye müəssisəsinin əsaslı təmir edilməsi, 2 orta məktəbin hər birində 640 şagird yerlik əlavə korpusların, 2 orta məktəbdə ümumilikdə 26 əlavə sınıf otağının, 2 orta məktəbdə isə yeni idman zalının, 2 yeni özəl bağçının tikilməsi və s. həlliini gözləyən məsələlərdən. Düşnürük ki, cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyile bu problemlər də vaxtında həllini tapacaq və Nizami rayonunda mövcud sosial-iqtisadi rifahın vəziyyəti dəha da yüksələcək.

**Rəşad Bağırov,**  
*"iki sahil"*